

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทำงานและการจัดสวัสดิการแรงงานคนพิการ¹

เสาวลักษณ์ พงษ์พรต²

จากการศึกษาข้อมูลพบว่าทั้งนายจ้างและลูกจ้างคนพิการส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจ มาตรา 33, 34 และของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 อย่างละเอียดทำให้การจ้างงานคนพิการจึงไม่มากเท่าที่ควร ประกอบกับคนพิการที่จะสมัครทำงานในสถานประกอบการมีจำนวนน้อยและไม่ตรงกับคุณสมบัติของตำแหน่งงาน เนื่องจากคนพิการส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำและยังไม่มีการเตรียมความพร้อมทักษะในการทำงานและคนพิการบางประเภทไม่สามารถทำงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐได้คนพิการส่วนใหญ่ใช้บริการองค์กรคนพิการในพื้นที่มากกว่า หน่วยงานของรัฐในการหางานทำ ทั้งนี้เพราะยังไม่มียุทธศาสตร์หรือเจ้าภาพหลักที่รับผิดชอบในเรื่องนี้แม้จะได้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ แต่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดก็ทำงานหลายด้านบางแห่งก็ถือว่าเป็นงานฝากจึงไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร ลูกจ้างกองทุนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการที่ส่งมาประจำสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยังไม่ทราบหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน บางจังหวัดจึงถูกใช้ไปทำงานอย่างอื่น การบูรณาการระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับกระทรวงแรงงานยังไม่ชัดเจน มีลักษณะเป็นการประสานงานมากกว่าการมีส่วนร่วม การออกกฎกระทรวงตามมาตรา 33 และ 34 ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้แสดงความคิดเห็น ส่วนมาตรา 35 ยังไม่มีการกำหนดรายละเอียดในการได้สัมปทานหน่วยงานของรัฐในส่วนกลางมีการจ้างงานคนพิการเฉพาะส่วนราชการที่มีขนาดใหญ่และยังไม่มี ความเข้าใจอย่างละเอียดถึงกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะ รัฐวิสาหกิจจะเลือกจ่ายเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา 34 มากกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีการจ้างงานคนพิการหรือมีการจ้างงานน้อยและผู้บริหารบางแห่งยังไม่ทราบว่ามีความหมายให้จ้างงานคนพิการ หรือทราบแต่ไม่ละเอียด

สำหรับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556 นั้น จากการศึกษาพบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่เลือกปฏิบัติตามในมาตรา 34 การจ่ายเงินชดเชยเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดในการปฏิบัติตามกฎหมายและมีค่าใช้จ่ายคงที่ รองลงมาได้แก่การปฏิบัติตามกฎหมายในมาตรา 33 การจ้างงาน คนพิการตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนดและการปฏิบัติตามกฎหมายในมาตรา 35 การให้สัมปทานหรือ ความ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่องปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทำงานและการจัดสวัสดิการแรงงานคนพิการ

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต(สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงใหม่)คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ช่วยเหลือใด ๆ แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการในการประกอบอาชีพ ได้รับการนำไปใช้น้อยที่สุด และพบว่าคนพิการที่ไม่ได้ทำงานในสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะทำงานในสถานประกอบการ

การเข้าถึงสิทธิด้านอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ซึ่งการสรุปผลในส่วนนี้ทำให้ทราบถึงข้อมูลของการเข้าถึงสิทธิด้านอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ ตามมาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยจำแนกตามประเด็นที่สำคัญของการรับรู้และการเข้าถึงสิทธิด้านอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มีดังนี้

1) ด้านการรับรู้สิทธิด้านอาชีพและการมีงานทำของคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ เจ้าหน้าที่ของรัฐหน่วยงานระดับจังหวัด หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและสถานประกอบการเองส่วนใหญ่ทราบรายละเอียดเพียงผิวเผินเท่านั้น ยังไม่ทราบในรายละเอียดอย่างต่อเนื่องในด้านวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และรายละเอียดรายมาตราที่เกี่ยวกับเรื่องของการจ้างงานคนพิการ โดยเฉพาะ บุคลากร/ข้าราชการทั่ว ๆ ไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐ ก็ยังมีความเข้าใจในตัวพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เฉพาะมาตราหรือข้อที่ตนเองใช้ในงานเท่านั้น จึงไม่ค่อยทราบในรายละเอียดมากนัก รวมทั้งไม่ทราบถึงการขับเคลื่อนกฎหมาย ส่วนสถานประกอบการ ภาคเอกชนมีการรับรู้และมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายฉบับนี้ในส่วนของมาตรา 33 การจ้างงานคนพิการ ตามสัดส่วน และมาตรา 33 การส่งเงินชดเชยเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นอย่างดี เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่รับผิดชอบดูแลในงานส่วนนี้แต่ในส่วนของมาตรา 35 การให้สัมปทาน หรือความช่วยเหลือใด ๆ ด้านการประกอบอาชีพแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการนั้น สถานประกอบการมีความเข้าใจน้อยมากทำให้สถานประกอบการนำมาตรานี้ไปใช้น้อยมากเช่นกัน นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมาก ถึงแม้ว่าองค์กรคนพิการหรือผู้บริหารระดับนโยบายและผู้ทรงคุณวุฒิที่ส่วนใหญ่รู้ในรายละเอียดของ กฎหมายดีแต่ก็ยังไม่สามารถทำให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียสำคัญซึ่งก็คือคนพิการและสถานประกอบการมีความรู้ ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานอย่างละเอียดและถูกต้องได้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามกฎหมายให้ สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่ายังมีคนพิการประมาณร้อยละ 30 ยังไม่รับรู้สิทธิเกี่ยวกับอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้บริหารที่เห็นควรให้มีการสำรวจข้อมูลคนพิการและบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานให้สอดคล้องกันเพื่อให้การ นำเอาข้อมูลไปใช้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด

ส่วนในด้านสิทธิในการรับบริการจัดหางานที่เหมาะสมกับความพิการของตนเอง สิทธิในการได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น คนพิการส่วนใหญ่ยังไม่รับรู้ถึงสิทธิของตนเองในด้านนี้ทำให้ไม่ได้รับการบริการในการจัดหางาน โดยช่องทางการรับรู้สิทธิด้าน

อาชีพและการมีงานทำของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 นั้นคนพิการส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารผ่านองค์กรคนพิการองค์กรคนพิการยังคงกล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการรับรู้สิทธิของคนพิการส่วนหนึ่งเป็นปัญหาของคนพิการเอง เนื่องจากขาดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังไม่มีศูนย์กลางในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร หรือการณรงค์ต่าง ๆ ในเรื่องของสิทธิของการมีงานทำหรือรายได้หรือการดูแลคนพิการได้มากเท่าที่ควร

2) ด้านการเข้าถึงสิทธิด้านอาชีพและการมีงานทำของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

จากการที่มีการรับรู้กฎหมายแต่ไม่เข้าใจอย่างละเอียดจึงมีผลให้หน่วยงานเหล่านี้มีปัญหาในเรื่องการประสานงานระหว่างภาครัฐด้วยกันเอง และการขาดเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานทำให้ไม่มีความชัดเจนของการปฏิบัติตามนโยบายว่าหน่วยงานใดควรทำหน้าที่หลักอะไรบ้าง คนพิการยังไม่การรับรู้และเข้าใจสิทธิของตนเองค่อนข้างน้อยและปัญหาสำคัญจะเป็นด้านข้อมูลข่าวสาร ทักษะของคนพิการ คนพิการบางกลุ่มยังไม่สามารถรับรู้และเข้าใจบริการบางอย่างได้ประกอบกับปัญหาการไม่จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการก็ทำให้เข้าไม่ถึงบริการของคนพิการรวมถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านการประกอบอาชีพ และด้านสังคมที่รัฐจัดให้กับคน พิการนั้นยังเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการขาดความรู้ความเข้าใจ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคนพิการ อีกด้วยซึ่งมีผลต่อการพัฒนางานด้านคนพิการทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับนโยบาย

ในกลุ่มผู้ประกอบการภาคเอกชนส่วนใหญ่ไม่เคยติดต่อกรมการจัดหางานหรือศูนย์จัดหางานคนพิการ หรือบางส่วนที่เคยติดต่อ แต่ไม่มีคนพิการมาสมัครงานก็ทำให้ไม่ทราบเกี่ยวกับสิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานคนพิการ ส่วนคนพิการเองส่วนใหญ่ทั้งได้ทำงานและไม่ได้ทำงานในสถานประกอบการไม่เคยได้รับการบริการจัดหางานและบรรจุนานที่เหมาะสมจากกรมการจัดหางาน และกลุ่มคนพิการส่วนใหญ่ที่ไม่ได้ทำงานในสถานประกอบการไม่เคยใช้บริการกู้ยืมเงินจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการจึงทำให้คนพิการดำรงชีวิตด้วยความยากลำบากมากขึ้น ถึงแม้ว่าหน่วยงานของรัฐได้จัดให้มีบริการตามสิทธิด้านอาชีพและการมีงานทำ ในด้านการรับบริการจัดหางาน โดยสำนักงานจัดหางานจังหวัดมีโครงการนัดพบแรงงานอยู่เป็นประจำแต่เป็นการจัดงานนัดพบแรงงานเพื่อทำการจับคู่สถานประกอบการและผู้ที่ต้องการ ทำงานทั่วไป ทั้งคนปกติและคนพิการ และสถานที่ในการจัดงานนัดพบแรงงานแต่ละครั้งอยู่ไกลจากภูมิลำเนาของคนพิการทำให้คนพิการจำนวนน้อยที่ทราบเรื่องโครงการจัดพบแรงงาน และสามารถเดินทาง ไปร่วมงานได้อีกทั้งการเดินทางไปร่วมงานนั้นไม่มีสิ่งรับรองการได้งานทำ ทำให้คนพิการต้องพิจารณาการ เข้าร่วมงานของตนเองเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางในแต่ละครั้งมีจำนวนมาก สิทธิในการได้รับการ พัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าทำงานในสถานประกอบการโดยศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด แต่หลักสูตรที่ทางศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดจัดอบรมนั้นส่วนใหญ่เป็นการอบรมเพื่อ ประกอบอาชีพอิสระ เช่น หัตถกรรม เกษตรกรรม มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นโครงการเพิ่มทักษะในการทำงาน ในสถานประกอบการ เช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานยังมีข้อจำกัด

ในด้านจำนวนคนที่เข้ารับการฝึกอบรมต่อหลักสูตรต้องไม่น้อยกว่า 16 คน ซึ่งทำให้คนพิการที่จะใช้สิทธิในการเข้ารับการฝึกอบรมมีน้อยมาก และเป็นผลทำให้ไม่ได้รับการจ้างงานในสถานประกอบการ แต่ในสัทธิในการขอกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพอิสระนั้นผู้พิการและผู้ดูแลคนพิการมีการรับรู้สิทธิและมีการใช้สิทธิพอสมควร แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่บ้างในการเข้าถึงสิทธิการขอกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพอิสระในด้านของระเบียบการค้ำประกัน และจำนวนเงินสูงสุดในการขอกู้เพียง 40,000 บาทนั้นไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพอิสระในปัจจุบัน

3) ด้านฐานข้อมูลคนพิการ จากการศึกษาพบว่า ฐานข้อมูลคนพิการยังไม่ชัดเจนและครบถ้วนสมบูรณ์ได้แก่ คนพิการจำนวนมากไม่ได้ลงทะเบียนเป็นคนพิการในระบบของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฐานข้อมูลในการลงทะเบียนคนพิการไม่ได้ระบุความต้องการมีงานทำได้ความสามารถในการทำงาน วุฒิการศึกษา ความสามารถในการเดินทางด้วยตนเอง และที่อยู่ปัจจุบัน และยังขาดการบูรณาการข้อมูลซึ่งกันและกันในหน่วยงานระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงแรงงาน ทำให้สถานประกอบการไม่สามารถจ้างงานคนพิการได้ครบตามกฎหมาย และยังไม่มีการจำแนกประเภทคนพิการกับตำแหน่งงานที่เหมาะสม หรือคนพิการบางประเภทอาจทำงานไม่ได้

4) ด้านความพร้อมในการทำงานของคนพิการ การศึกษาพบว่าคนพิการส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมในการทำงานในสถานประกอบการ เนื่องจากผู้พิการเองยังไม่ได้รับการพัฒน เช่น เรื่องของการเดินทาง วุฒิการศึกษาการพัฒนาฝีมือ ตำแหน่งงานที่ว่าง ของสถานประกอบการที่ไม่ตรงกับคุณสมบัติของคนพิการที่มีอยู่ โดยเฉพาะคนพิการที่เป็นมาแต่กำเนิดก็เช่นกัน ที่ยังขาดการพัฒนาและหน่วยงานภาครัฐยังไม่ได้แยกประเภทของคนพิการว่าที่ทำงานได้หรือที่ทำงานไม่ได้ เลยมีจำนวนเป็นเท่าไร รวมทั้งทัศนคติของคนพิการเองที่ยังไม่กล้าออกสังคม อีกทั้งขาดการสนับสนุนทั้งจาก ครอบครัวและสังคม ทำให้คนพิการบางส่วนไม่ต้องการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสถานประกอบการและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้การจ้างงานคนพิการเป็นอย่างไรมีประสิทธิภาพ และคนพิการมีความสามารถในการทำงานและมีความมั่นใจในตนเองในการออกมาทำงานในสถานประกอบการ

5) ด้านกฎหมายการดำเนินการกำกับดูแล การกระตุ้นการใช้กฎหมายยังน้อยมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะไม่มีบทลงโทษส่วนหนึ่งอีกส่วนหนึ่งเนื่องจากขาดองค์กรและบุคลากรที่สอดคล้องดูแลอย่างจริงจัง และอีกประการหนึ่งก็คือขาดเอกภาพในการทำงาน เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มีรัฐมนตรี หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ 4 หน่วยงาน คือกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงแรงงาน รับผิดชอบ ทำให้การดำเนินงานบางอย่างค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อนไม่เป็นเอกภาพ เนื่องจากต้องมีการประสานงานระหว่างกระทรวงหลายหน่วยงาน

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) เกี่ยวกับการส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงสิทธิด้านอาชีพและการมีงานทำ

1.1 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์รายละเอียดของกฎหมายในมาตรา 33 มาตรา 34 วรรคหนึ่ง และมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของชีวิต (พม.) และกรมการจัดหางานกระทรวงแรงงานต้องร่วมมือกันเพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายและผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งประชาชนทั่วไปอย่างจริงจัง เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้เรื่องเกี่ยวกับคนพิการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติตามกฎหมายสามารถบังคับใช้ได้มีประสิทธิภาพ โดยการจัดทำคู่มือในลักษณะคำถาม-คำตอบ การจัดสัมมนาระหว่างคนพิการ สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด โดยการให้ความสำคัญแก่องค์กรคนพิการในการที่จะเป็นผู้อำนวยความสะดวก ประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและคนพิการเนื่องจากคนพิการจะรับรู้ข่าวสารผ่านช่องทางขององค์กรคนพิการมากที่สุด

1.2 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรจัดช่องทางให้คนพิการได้รับข่าวสารจากภาครัฐในหน่วยงานทั้งระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นเพื่อให้การรับรู้สิทธิและการเข้าถึงสิทธิของคนพิการมีมากยิ่งขึ้น โดยจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับตำบลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบล (องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ เทศบาล) ที่อยู่ใกล้ภูมิลำเนาของคนพิการอันเป็นการอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่คนพิการ และคนพิการจะสามารถได้รับข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและครบถ้วน

1.3 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการระดับตำบลเพื่อให้บริการด้านการจัดหางาน การพัฒนาทักษะแรงงานของคนพิการเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวก เนื่องจากอยู่ในภูมิลำเนาของคนพิการ สามารถเดินทางไปมาได้สะดวก

2) ข้อเสนอในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามมาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2550

2.1 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรมีการสำรวจข้อมูลคนพิการให้ชัดเจน โดยจำแนกลักษณะงานที่คนพิการแต่ละประเภทสามารถทำได้และความต้องการมีงานทำ ในสถานประกอบการ รวมถึงความสามารถในการเดินทางไปทำงานยังสถานประกอบการ และนำข้อมูลคนพิการนี้ไปบูรณาการกับข้อมูลความต้องการจ้างงานคนพิการของสถานประกอบการจากกรมการจัดหางาน และสามารถจับคู่สถานประกอบการและคนพิการให้มีการจ้างงานเกิดขึ้นได้มากขึ้น

2.2 หน่วยงานของรัฐควรมีการเตรียมความพร้อมโดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อคน พิการ ตั้งแต่เรื่องของการศึกษา โดยคนพิการควรได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี โดยไม่ เสีย

ค่าใช้จ่าย เพื่อที่จะได้มีวุฒิทางการศึกษาไว้สมัครเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบการ ของเอกชน ได้ส่วนเรื่องของทักษะในการออกสังคมก็เช่นเดียวกัน เนื่องจากคนพิการมีความ อยาคต่อสังคม รอบด้านมาตั้งแต่ยังวัยเยาว์ดังนั้นในการออกสู่สังคมในวัยแรงงานจึงเป็นเรื่องที่ยากมาก จนคนพิการไม่น้อย ที่เป็นภาระแก่ครอบครัว ดังนั้น ในปัจจุบันทั่วโลกจึงหันมาให้ความสำคัญที่ต้องการให้มอง คนพิการว่าเป็น พลเมืองของประเทศ จึงมีความพยายามที่จะให้คนพิการมีการประกอบอาชีพทั้งอิสระหรือทำงานในสถาน ประกอบการ เพื่อที่จะได้ดูแลตนเองรวมทั้งดูแลครอบครัวได้ไม่เป็นภาระของใคร ดังนั้นในเรื่องทักษะชีวิต นั้น รัฐก็ควรที่มีหลักสูตรนี้อยู่ในการเรียนปกติของคนพิการ อย่างเช่น การเรียนร่วมกับคน ปกติก็นับว่าเป็น ทางหนึ่งของการแก้ไขปัญหานี้แต่นอกจากนี้รัฐควรให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปให้มีความ เข้าใจคนพิการ ว่าความแตกต่างเป็นเพียงเรื่องร่างกาย แต่จิตใจก็เป็นเหมือนคนธรรมดาทั่วไป และรัฐก็ควรเป็นตัวอย่างใน การปฏิบัติต่อคนพิการ เช่น การให้บริการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ควรให้ความเอาใจใส่ เนื่องจากความ ไม่สะดวกต่าง ๆ กับคนพิการด้วยความเอื้ออาทร สิ่งที่สำคัญก็คือการเตรียมความพร้อมด้าน ทักษะในการ ทำงานที่เหมาะสมกับความพิการ โดยจะต้องร่วมมือกับสถาบันการศึกษา เครื่องมือในการ ทำงานสำหรับ คนพิการและสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานให้จัดหลักสูตรสำหรับคนพิการ โดยจัดกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ตลาดแรงงาน และหาก งบประมาณภาครัฐไม่พอเพียง ควรใช้งบประมาณจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการเข้า สนับสนุน

2.3 สถานประกอบการควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆเรื่องห้องน้ำ ทางลาดขึ้น-ลง ลิฟท์เรื่องที่พัก ป้ายบอกต่าง ๆสำหรับคนพิการ รวมทั้งเรื่องของตำแหน่งงานที่ว่างของสถานประกอบที่ไม่ ตรงกับคุณสมบัติของคนพิการที่ต้องการ เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่หลักของรัฐโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องระดับภูมิภาคและท้องถิ่นที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้และความกระจ่างแก่สถาน ประกอบการ ในเรื่องของการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่คนพิการหรือเรื่องของการลดหย่อน ภาษีในกรณีต่าง ๆ เพื่อให้สถานประกอบการเข้าใจและเลือกแนวทางในเรื่องของการจ้างงานคน พิการได้ อย่างถูกต้อง และเป็นการจูงใจให้จ้างงานคนพิการซึ่งจะได้ผลดีกว่าการบังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้ควรมี ระบบการขอความร่วมมือจากสถานประกอบการในการจ้างงานและฝึกทักษะไปในตัวด้วยแทนที่จะรับ เฉพาะผู้ที่มี คุณสมบัติและความสามารถเพียงพอแก่งานในสถานประกอบการเท่านั้น

2.4 หน่วยงานที่เป็นผู้ออกพระราชบัญญัติฉบับนี้และกฎกระทรวงทั้งกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงแรงงานควรจะเป็นตัวอย่างทั้งในด้านการจ้างงานคนพิการ และการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกฎหมายการจ้างงานคนพิการมีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ของรัฐทุกภาคส่วน โดยแต่งตั้งเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานในแต่ละ โครงการเพื่อให้คนพิการได้เข้าถึง สิทธิ และใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกและสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่น ๆ จากรัฐในทุก ๆ ด้าน โดยให้หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องใด ให้มีหน้าที่ให้การส่งเสริมและ พัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการตามอำนาจหน้าที่นั้นซึ่งทำให้การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสิทธิแก่คนพิการ

ดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน จึงควรให้หน่วยงานหลัก เช่น หน่วยงานย่อยหรือหน่วยในภูมิภาคของกระทรวง การพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับหน่วยงานย่อยหรือหน่วยงานในภูมิภาคของกระทรวง แรงงาน รวมทั้ง องค์กรคนพิการควรร่วมมือกันอย่างจริงจังเพื่อดูแลและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจ้างงานคนพิการ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ควรจะรับฟังความคิดเห็นของสถานประกอบการในเรื่อง สัดส่วนการจ้างงานคนพิการ การส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ และการจัดสัมปทานและควรประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ในการเปิดตำแหน่งและยกเว้นระเบียบในการเข้าทำงานให้แก่คนพิการ

2.5 กระทรวงแรงงานและสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ควรกำหนดระเบียบและเงื่อนไขในการให้สัมปทาน หรือความช่วยเหลือใดๆ ในการประกอบอาชีพของคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่สถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามกฎหมายนอกเหนือจากมาตรา 33 การจ้างงานตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด และมาตรา 34 การส่งเงินชดเชยเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

2.6 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติควรให้การสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านงบประมาณ และให้ตระหนักถึงความสำคัญในการจ้างงานคนพิการ รวมทั้งการกำหนดให้มีอัตรากำลังสำหรับปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากกว่าเดิม

2.7 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติและกรมการจัดหางาน ควรจะมีการบูรณาการกันในการปฏิบัติตามกฎหมายในมาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 35 มากกว่าที่เป็นอยู่หรืออาจจะมอบให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานโดยมีกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานสนับสนุน

2.8 ควรมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 35 ทั้งของสถานประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐอย่างจริงจังและ หากพบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวก็ควรมีการดำเนินคดีหรือดำเนินการตามแนวทางที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กระทรวงแรงงาน ๒๕๕๖). สถิติแรงงาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๗.
- วิจิตรา พรหมพันธุ์. ไทยกับมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: หจก.ป.สัมพันธ์พาณิชย์, ๒๕๔๒.
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. คู่มือกฎหมายการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๒.
- องค์การแรงงานระหว่างประเทศ. มุ่งสร้างความเสมอภาค เพื่อโอกาสในการจ้างงานสำหรับผู้พิการ โดยทางนิติบัญญัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ, ๒๕๔๙
- ปรีชญา ศรีสมัย. มาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการและการคุ้มครองคนพิการในการทำงาน. วิทยานิพนธ์วิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. ISBN 974-671-384-1, ไม่ระบุสถานที่พิมพ์, ๒๕๔๙.
- เจนจิรา เทศทิม. การศึกษาสถานภาพงานวิจัยด้านบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในประเทศไทย รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล [Online]. Available URL: http://www.rs.mahidol.ac.th/thai/research/research-paper/resarch-per/2546/Study_of_the_Research.pdf, ๒๐๑๖ (กรกฎาคม, ๗).
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พุทธศักราช ๒๕๕๐ .
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่๒) พุทธศักราช ๒๕๕๕

